

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” ieșe în săptămână.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 5 franci.
Se primumbră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea piața mare.
Tergul Inului Nr. 80 etajul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. s. 10 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 211.

Brașov, Sâmbătă, 23 Septembrie (5 Octombrie)

1895.

Ministeriul Badeni.

În cele din urmă a ajuns să aibă și Austria după un provisoriu destul de lung un ministeriu așa numit definitiv. „Wiener Zeitung” dela 2 Octombrie st. n. publică autografele împărătesci, prin care se numește cabinetul Badeni.

Despre noul prim-ministru, conte Casimir Badeni, se ține, că ar fi un excelent administrator, că a dat probe despre acesta pe timpul cât a administrat Galiția ca guvernator. Se laudă energia lui și se mai ține, că nu era prea pedant în respectarea legii și ca se-și ajungă scopul sciea se-o și încungiure séu se-o calce chiar, bună-ora cum fac și vestiții administratori unguri dela noi.

Acuma însă contele Badeni va trebui să dea o probă grea, decât pe lângă aceea că este „bun administrator” mai pôte fi și bun și harnic bărbat de stat, căci acesta se cere dela el în mare măsură în împrejurările dificile ale situației încurcate ce-o găsește în cealaltă jumătate a monarhiei dualiste.

Cum va lucra d-er și ce va începe mai întâiu șeful noului cabinet pentru ca să ajungă la un rezultat mai favorabil decât antecesorii lui, cari, pe lângă toate silințele ce și le-au dat, n-au putut isbuti a aplana marile divergențe naționale, de clasă, de partid și sociale, cari fac cu neputință consolidarea regimului parlamentar în Austria?

Mintea sănătoasă ar spune, că cel dintâiu lucru, ce ar trebui să-l facă d-l Badeni, ar fi să casseze starea excepțională în Boemia și să procedă cu tact și cu energiă la rezolvarea chestiunii boeme, a căreia stagnare este cauza principală a neajunsurilor interne, de care suferă Austria.

Se scrie, că contele Badeni a ținut că „Austria trebuie guvernată austriacese”. Maxima această a lui nu prea îndreptățește speranța, că d-nsul va privi chiamarea lui din punctul de vedere indicat, ca adecă să și caute razimul principal în

mulțumirea poporilor printr'un regim de dreptate și de libertate, ci mai mult face a se crede, că voiesce să scotă o nouă ediția a acelu „divide et impera”, care până acum a format busola „guvernării austriace.”

Remâne d-eră ca contele polonez, desfășurându-și dibăcia de bărbat de stat, să dovedească, că este în stare să manevreze așa, ca să paralizese elementele extreme și să se folosescă de neînțelegerile dintre partidele moderate ca să le aducă pe toate acolo, unde voiesce.

Problemă mare și grea această, pentru a căreia rezolvare nu va fi de ajuns a ține, că este o necesitate de stat a se facilita reînnoirea pactului dualist cu Ungaria și că de aceea ministeriul Badeni, chiamat a executa această reînnoire, trebuie să în orice chip sprijinit.

Pôte că de astă dată d-l Badeni nu va întâmpina prevenire nici chiar la partidele moderate, decât nu le va sci produce o formulă mai atrăgătoare.

CRONICA POLITICĂ.

22 Septembrie.
Asupra stărei actuale din Ungaria ține „Politik” din Praga următoarele: „Baronul Bánffy face omagii primatului; bătrânul Tisza desminte faimele despre retragerea lui în viața privată; partida contelui Apponyi hotărăsece a controla deamăruntul legile bisericesci-politice; în toate unghiurile țării domnesce fierbere; în popor se nasce aversiune față cu căsătoria civilă; naționalitățile sunt mai înveșinate ca orî când, de-ore-ce imatricularea numelor e permis să se facă numai în limba maghiară: această este starea lucrurilor în ziua, în care se introduce, în Ungaria, căsătoria civilă obligatorie. Un fulger trece prin întreaga țară, numai acum se ridică valurile, acum va fi rezistența și mai puternică, de-ore-ce numai acum la aplicarea practică apar în adevărata lor lumină consecințele politice bisericesci liberale, când adecă nouele legi se aplică la singuraticile comune, la singuraticile familii și la singuraticii indiviți. Dina de 1 Octombrie 1895 va fi pentru Ungaria o piatră de demarcare.

„Wiener Zeitung” de slătaeri publică autografele preanalte prin care se numește noul ministeriu austriac și se dimitte ministerul vechiu. Noul ministeriu constă din următorii miniștri: conte Casimir Badeni, ministru-președinte și externe; conte Zeno Welsersheimb, război; baron Dr. Paul Gautsch, culte; cavalier Dr. Leo Bilinski, finanțe și ministru galițian; conte Ledebur-Wicheln, agricultură; conte Ioan Gleispach, justiția; baron Hugo Glanz, comerț. Monarhul într'un autograf foarte grațios mulțamește contelui Badeni pentru serviciile prestate de acesta ca guvernator galițian și îl absolvă dela acest post. În alt autograf Majestatea Sa primesce demisiunea ministeriului Kielmansegg și numește pe acesta guvernator al provinciei Austriei de jos. — Din Viena se depeșeză, că Badeni, împreună cu miniștri Glanz și Bilinski vor merge către finea lunii curente la Budapesta pentru de a-se prezenta cercurilor conducătoare din Ungaria, și pentru de-a inaugura tractările în chestiunea pactului.

Contele George Csaky publică în „Fremdenblatt” câte-va lămuriri cu privire la aplicarea legii căsătoriei civile față cu supușii ungari din alte state. „Guvernul”, ține numitul conte, a înființat căsătoria civilă în Ungaria și pentru Ungari. De aci urmează, că cetățenii ungari în țera lor și cetățenii streini în Ungaria numai căsătoria civilă pot încheia în mod valabil, d-er tinerii căsătorii astfel au dreptul de-a primi și bine-cuvântarea bisericeii lor. Căsătoriile supușilor ungari însă aflători în țeri streine, deși ele s'au încheiat după legile altui stat, decât mirele e supus streinilor, ele sunt recunoscute la noi ca valide, ér căsătoriile încheiate în Austria sunt recunoscute ca valide în fiă-care cas, fără nici o restricțiune. Va se ține cetățenii ungari, cari petrec în Austria, se vor căsători, ca și până acum, după legile austriace. Statul ungar pretinde numai ca vestirile să se facă în Ungaria, și căsătoria să fiă ulterior introdusă în matricule.

„Times” află din Odesa, că Rusia desfășură o mare activitate în fortificarea posesiunilor sale din Orient și în sporirea forțelor militare. Trupele districtului Wladivostock vor numera la primă-vară viitoare 90,000 de omeni. Se scrie din Constanti-

nopol diarului „Standard”, că Rusia face preparative militare extra ordinare la Batum spre a fi gata, la ori-ce eventualitate, pentru o acțiune promptă în Asia.

Telegraful aduce vesti îngrijitoare din imperiul Sultanilor. În 2 Octombrie s'a întâmplat în Constantinopol o ciocnire sângeroasă între gendarmeria și poliștii de-acolo și între câte-va sute de Armeni, cari împărțiți în grupe voiau să ajungă la locuința marelui Visir ca să-i predea o rugare. Armenii în frunte cu conducătorul lor Kafidsi Petrov, ajungând până aproape de Pörtă, deodată fură opriți în mers de poliștii și gendarmii. Se iscă un conflict, care în grabă a degenerat în vărsare de sânge. Cu toate protestările Armenilor, cari spuneau, că nu vor să facă demonstrațiuni, ci că vrău să predea rugarea lor la locul competent, poliștii și gendarmii nu au cedat. Conducătorii deputați voind cu toate acestea se străbăta înainte, fu împușcat de poliștii. La acesta mulți dintre Armeni, provăduți cu arme, începură și ei a da foc. Un oficer de gendarmii fu împușcat, er alții fură răniți. Se adunase mulțime de lăburați, cari săriră în ajutorul gendarmeriei și poliștii. Mulți dintre Armeni, opunându-se, fură omoriți. Mare parte dintre ei voind să se refugieze prin străzile laterale fură luați la gónă. Cei mai mulți au fost prinși, unii, cari au încercat a se opune, fură uciși de poporațiune. În total au fost omoriți și răniți 30 de inși.

România agricolă.

I.

Sunt aproape opt ani de zile, de când țeranii din unele județe ale României se resculară în masă, cu satele întregi, contra proprietarilor și arendașilor de moșii, și începură să prădeze și distrugă bunuri streine, încât, decât nu lua guvernul măsuri serioase pentru reprimarea revoltei la timp, țera întregă era amenințată să fiă pusă în flacări, ale căror consecințe nu s'ar fi putut prevedea.

Și,—lucru de necrețut!—cei nemulțumiți nu erau muntenii și pădurenii din regiunea muntoasă a țerii, cu puțin pământ apt pentru

FOILETONUL „GAS. TRANS.”

Lupta contra burlacilor.

(Fine)

Un hazliu recomandă fetelor, ca acestea să începă a usa de mijlocul de luptă bun, îndatinat la seminția africană așa numită Gallas. Decă adecă vr'un burlac amână acolo prea mult peșitul, atunci fata, care doarece să-l aibă de soț, sprijinită de rudele sale, uroă în timp de noapte îngrăditura colibei, în care locuesce alesul. Și atunci tinérul trebuie s'o ia, ori vrea, ori nu. De aceea la amutitul popor se ridică îngrăditurile colibelor cât se pôte de sus, pentru de a-se pute apăra de astfel de atacuri, pe cari la noi le-ai pute severși cu mult mai ușor și mai comod cu ajutorul cheii dela ușe.

De aci se vede, că bôla de-a rămâné burlac graséză și între sêlbateci, și probabil și acolo e combătută prin vr'un mijloc séu

altul, nouă încă necunoscut. Se pôte să existe unde-va chiar și un popor, care pe burlaci simplaminte îi omoră séu îi vinde în solăvia. Ceva trebuie de sigur să se întâmple în tot locul, pentru de-a converti pe indiviții urgisitorii de căsătorii, numai cât nu fiă-care metodă de convertire este atât de fin chibzuită, ca metoda unui advocat din Charleston, Carolina de Sud.

Acest bărbat invențios adecă se rămăși, că în timp de un an va înjuga în viața casnică 12 „burlaci dela rôtă”. Ingeniosul advocat arangia în urma această o soarea, la care între alți ôșpeți apărură și o duzină de dame tinere, frumoșe și avute. După-ce membrii societății făcură cunoscința unul cu altul, advocatul făcú următoarea propunere: Domnii necăsătorii din societate să-și alégă din mijlocul lor un president. Acesta trebuie să promită sêrbătorește și sub jurământ, că va ține secrete toate împărțirile, ce i-se vor face în cea sêră, fiind el în calitatea sa oficiôsă. Fiă-

care domn neînșurat și fiă-care damă nemăritată să-și scrie apoi numele pe o foiță de hârtiă, și sub numele séu să scrie numele persoanei, cu care ar voi să se căsătorescă. Foița să se predea apoi presidentului, și el, decât un domn și o damă doresc conform foiței să se căsătorescă, are de a-le face această ambilor cunoscut. Numele acelor persoane, la care dorința de a-se căsători nu e reciprocă, trebuie să fiă ținută în secret din partea presidentului.

Propunerea advocatului fu primită. Resultatul a fost, că 12 dame tinere și 12 domni și-au exprimat în scris dorința reciprocă, de a-se căsători, însă despre această, afară de președintele, soiau numai respectivii. Câte-va luni după această întâmplare, deja 11 burlaci erau însurați, și după ce 10 dintre ei declarară, că pe ei nici-odată n'ar fi fost în stare să-i însore cineva pe altă cale, decât pe cea practică de șiretul advocat, acesta publică metoda sa de luptă originală îndreptată contra burlacilor,

și adause, că el o recomandă din punct de vedere curat uman și de aceea, pentru-că burlacii bătrâni rămân părăsiți de totă lumea și deplâng în fine viața lor pierdută.

Cu toate acestea au existat în toate timpurile burlaci, și de sigur vor exista și în viitor. Pentru ca numărul lor însă să nu crească prea tare, pot contribui, mai mult ca batjocurile și ca silirea prin legi, însă-și fetele tinere, doritoare de mărițiș, și încă printr'un mijloc foarte simplu. Ele adecă trebuie să-și dea străduința de a-se face femei casnice și bune menagere, nu însă păpușe și „eroine” de salons; să caute a învinge inima împetrită a burlacului prin modestia și prin însușirea de-a fi puțin pretențioșe, în loc de a-l abate dela căsătoria prin pret-niuni extravaganțe și prin mania de a-se tot împodobi și pururea a lua parte la petreceri.

(„Bib. U. W.”)

V. S.

cultură și cu clima aspră și ingrătă de munte, și unde populațiunea este foarte desă, ér mijlócele de traiu relativ puține, de-óre-ce nici industria de casă, nici industria mare până acum nu există. Részváltíti, cari se credeau a fi în miseriă și a nu mai pute suportă sórtea lor, erau locuitorii satelor dela șes, din câmpurile mănóse, cu pământul fertil peste tot și puțin populate, din județele Ialomița, Ilfov, Vlașca etc. Și apoi o ridicare în masă la țeranul român, cel atât de pacinic și răbduriu, a căruia macsimă filosofică este în viața întrégă, ca „*sé nu dee Dumneđeu omului, câte el póte rábda*“, — sé veđi de-odată p'acest țeran agitat și învrájbít, nemulțumit cu sine și nemulțumit cu alții!! În adevér, curios lucru!

Đice-se, că au fost instigații la mijloc, că a fost o mână streină, care a pus la cale resvráitirile cu intențiunii dușmănóse țerii și guvernului. Se póte, dér noi nu-o credem.

Că a fost ceva la mijloc, o scim, o vedem și noi, o vede și cunosce totă lumea d'aci, — că țeranul stă în privința materială și morală foarte rău. El a ajuns, ca cu totă agricultura întinsă de ađi a țerii, sé fiá un proletar peritor de fóme, în adevératul înțeleș al cuvéntului. Miseria și lipsa sunt óșpeții séi de tóte dílele, pe cari îi găzducesc în casa, séu mai bine đis în bordeiul și coliba sa, de când se nasce, până când móre. Nu s'a făcut într'un singur an porumbul: fómteea este gata; ea dá návală asupra lui și atunci județe și guvern nu sunt în stare sé voteze la ajutóre și ímprumuturi, pentru a cumpára porumb pentru țeraní, și acesta se întâmplá prea adese-óri. Decă s'a făcut porumbul, dér din cauza timpului nefavorabil nu s'a putut cóce la timp, și l'a apucat bruma încă crud, în lapte, apoi după consumațiunea de porumb crud, muceđit și stricat, ține-te la pelagră și tot felul de bóle endemice, cari secerá populațiunea nóstră rurală cu miile; morbitatea și mortalitatea ajung la apogeu. — nascerile scad ínspáiméntátor.

Este țeranul născut și crescut în miseriă, — nu mai puțin este și vita lui, cu singura deosebire, că aceea cel puțin nu bea rachiul otrívit., jidovesc și grecesc. Arare-óri vei vedé o vită de Dómne-ajută la el, — țesálată și periată nici-odată, căci țesala și peria sunt lucruri necunoscute pentru el. El și cu vita lui la olaltă abia își mai pot téré membrele de fóme, slábiciune și miseriă. Acesta este tabloul fidel, ce đilnic se póte constata la țeranul nostru.

Ca sé fi fost cestiunii politice la mijloc, éráși este puțin probabil, după-ce d-l Nádejde, Mille și alți socialisti, cu totă propaganda lor de ani, nu au putut face până ađi nici un adept între țeraní și prin sate, afară de câte-un învėtųtor, notáraș, scriitor, din albastrime, ér massa poporului dela țera a rémas feritá de uneltirile lor. Ei au căștigat în partea lor mica negustorie, meseriași, muncitorii și micii funcționari dela orașe — albastrime, — încât au putut forma cluburi în mai multe orașe, și au și deputați în camera. Țeránimea s'a ferit până acum de utopiile lor, și bine-a făcut. Onóre ei!!

Că cu tóte acestea a fost la mijloc ceva serios, nu improvisat și importat din altă parte, dovadá este starea de miseriă cronică a țeranului. Că ea a provenit în parte din lipsa de pământ, ca o altă dovadá este faptul, că guvernul junimist-conservator, care a trebuit sé reprime revolta cu forța armată, s'a vėđut silit, pentru a satisface nevoia

momentană a țeranilor, a desface tóte domeniile și moșiile statului în loturi mici și a-le vinde numai la țeranii cultivatori de pământ. O recensiuie fugitivă a dat 120,000 familii absolut nevoiașe, cari nu aveau un palmac de pământ, ca proprietate a lor, și cari sunt ađi a se ímprietári din nou pe moșiile statului, pe cari sé le plătésca în rate în 15—20 ani. Apoi au rémas cu totul pe dinafară ceilalți, cari au numai câte un pogon ori jumătate de pogon de loc, ori două pogóne, cari ér sunt numai încurcați și ei, căci nici nu sunt lucrători pe séma lor și gospodári independenți, și nici muncitorii cu brațele, cu điuá, luna ori anul, la alții. O clasă intermediară din cele mai pécátóse, care muncesce vecinic pentru datorii. La timpul potrivit el nu-și póte munci ogórele sale, ci trebuie sé mérgá sé lucreze la arendaș și proprietar, cu care este angajat și-i este dator, căci în cas de refus ei íl esecută cu călárașii și gendarmii, ér ale lui ogóre le lasá în părăgină până ce s'a uscat pământul, ori cá le-a umplut cu totul buruiana. Și dela arendaș el nu are nici un folos momentan, pentru-că el lucréză pentru datorii, se ráfuesc la finea anului. Munca în parte, în dijmă și pentru datorii și nicáři nu póte fi un stimulu de încuragiare, în ori și care țera s'ar practica ea, și pretutindenea ei trebuie sé se găsésca în aceleași condițiuni.

Deci aceștia au rémas toți în condițiunile lor de mai înainte.

Țeraní resvrétiți, ínsé arátău nemulțámirea cu starea lor socială și economică nu numa prin ridicarea lor în masă, ci și prin modul lor de résbunare. Ei călcău în picióre, devastău și distrugeau, tot, ce apucau și le esia în cale dela arendași, și lásău intact, sub pază de stráři, avutul, ce mai gásiau pe la puținii proprietári, cari își cultivău singurii moșiile în regie, și curțile lor rémaserá intacte. Óre sé nu fie acésta o probă, că și țeranii simt originea și cauza miseriei lor, și a stării lor deplorabile?

Din partea arendașilor și proprietarilor interesați se nega și contesta legitimitatea și motivul serios al ori-cárei nemulțámiri din partea țeranilor, đicénd, că decă merge aréndașului bine, atunci și țeranul căștigá.

Alte cercetări asupra cauzei, fiá oficiale, fiá particulare, până acum nu s'au făcut, séu cel puțin noi nu am cetit. Ministrul domeniilor este prea ocupat acum cu vėndarea și parcelarea domeniilor statului în loturi mici la țeraní cu ínfiițarea de sate noue, punerea în aplicare a legii minelor etc. Ér societáți sciințifice și economice, cari sé se ocupe cu atári cestiunii economice, sociale etc., ce intereséză țera întrégă, la noi nu există. Decí n'avem dela cine aștepta și pretinde atári lucrări.

SCRIRILE ĐILEI.

22 Septemvra.

Honveđii și nouele legi bicericesci. Ministrul honveđilor a emis o circulară, în care se fixéză dispozițiunile necesare ce sunt de a-se observa la aplicarea legilor, privitóre la căsétoria civilă și la matricule, asupra honveđimeii, glótelor, gendarmeriei și gendarmeriei croato-slavone. În circulară sunt amintite îndatoririle ce sunt ímpuse prin nouele legi preoților militari ai honveđimeii, și sunt citați acei paragrafi din legea matriculară, cari privesc ínsoițarea nascerilor, căsétoriilor și a deceselor.

—o—

„Popá falsificator de cambii“. Sub acest titlu comunicá foile unguresci o scire

pe care am dori s'o vedem cât mai curénd desmíntită. E vorba despre réposatul preot Virgil Olteanu din Ciceu-Cristur, în com. S.-Dobăca. Se đice anume, că după mórtrea repentină și cu totul neașteptată a acestui preot, s'ar fi aflat, că el a falsificat multime de polițe pe numele diferiților locuitori din sat, pe cari le-a escomptentat la trei bănci románesci, ér banii i-a risipit până lá un cručer. Anume sé fi luat dela institutul de bani din comuna sa 750 fl., dela banca „Someșana“ din Deș cam 7000 fl., dela „Economul“ din Clușiu vre-o 100 fl. Cu totul vre-o 10,000 fl., se đice, că ar fi luat acel preot pe cale nelegală. În suma acésta se aflău și 1080 fl. bani de ai bisericeii depuși la banca din Deș. Ómenii voinđ sé se apuce de edificarea bisericeii, hotárise sé scótá banii dela banca. Atunci preotului ímediat 'i s'a făcut rău și se duse la bancă numai curatorul bisericeii, căruia ínsé sé 'i se fi răspuns atunci, că banii au fost de mult ridicáți din partea preotului. Foile unguresci conchid, că numitul preot ar fi luat din cauza acésta venin și astfel sé fi murit. Tóta istoria ínsé ne pare puțin credibilă, mai ales că astfel de casuri sunt neobićnute între Románi.

—o—

O donațiune. Dómna Elena Scarlat Donic, din Iași, a donat frumósa sa bibliotecă musicală — unica póte în România — conservatorului de musică din Iași. D-na Donic a lásat prin testament și o sumă pentru două premii, unul de piano și altul de arta dramatică, cum și una mie lei fond pentru revista „România Musicală“.

—o—

O catastrofă. Se scorie din *Neoplanta*, că acolo s'au dérinat stavilele canalului, „Francisc Iosif“, și cá apa s'a scurs tótă în Dunáre. Navigațiunea este pe un timp óre-care ínteruptă. Paguba e mare, de-óre-ce ridicarea nouelor stavile este ímpreunată cu spese mari. Canalul este opera generalului *Türr* și a fost construit înainte de asta cu 25 ani. Catastrofa acésta a cauzat perderi ínsemnate nu numai acționarilor, ci chiar și unor privați, căci rupându-se stavilele, massa enormă de apă din canal a erupt cu o putere colosală, nimicind câteva corábii și plute staționate în apropiere.

—o—

Șcólele din Constanța, Sulina și Tulcea au fost vizitate în dílele de Sábmbătă, Duminecă și Luni de d. ministru al cultelor și ínstrucțiunii publice *Take Ionescu*. În Constanța d. ministru a vizitat șcóla normală (preparandia) și șcóla bulgară. La cea dintáiu ínfiițată numai de 1 1/2 ani — đice „Timp.“ — d-sa a constatat rezultatele cele mai satisfácátóre. Elevii au fost examinați în prezența d-sale din limba turcóscă, au cántat în cor și cu instrumentele, și în urmă au făcut diferite exerciții militare. Șcóla bulgară a aflat'o desorganizată acum, de-órece 2 din cei 4 învėtųtori sunt arestați pentru amestecul lor în cestiunea macedonénă. La *Sulina*, unde ministrul a mers pe mare cu încrucășătorul „Elisabeta“ a vizitat șcóla română, șcóla grecescă, șcóla catolică, gíamia, șcóla de musică „Carmen Sylva“ apoi biserica română, grecescă etc. La *Tulcea*, unde a ajuns Luni la 12 óre, ministrul de culte, după primirea autoritáților, a vizitat mai întâiu catedrala románescă, apoi bisericile: bulgară, rusă, biserica catolică, gíamia și sinagoga. După aceea a vizitat gimnasiul, care are 100 de elevi, promițându-i multe ínbunătățiri, apoi șcólele primare. Șcólele primare și gimnasiul din Tulcea sunt cercetate de 1100 copii. În urmă d. ministru a vizitat șcóla grecescă și cea bulgară. Șcóla bulgară cuprinde un gimnasiu de băeți, unul de fete, o șcóla primară de băeți și una de fete, tóte vizitate de 600 elevi. Aci d. ministru a pus întrebări în diferite clase din limba română, din istoria și geografia Romániei, și constatând, că aceste materii sunt foarte neglijate a fost silit sé facá muștrări Eforiilor, cari luáră angajamentul de-a îndrepta șcóla în acésta privință. Totodată d. ministru a însarcinat pe revisorul școlar și pe directorul gimnasiului român sé supravegheze predarea acestor studii în șcólele de altă limba.

România și Expresul-Orient. După cum se șoie, direcțiunea căilor ferate române a ínoheiat o convențiune cu compania internațională a Expresului-Orient, pentru ca acest tren sé trecá pe liniile románe până la Constanța. Étá câte-va amănunte asupra acestei convențiuni: Compania internațională a garantat un număr de 7000 de pasageri cu destinațiunea pentru Alexandria (Egipt), deosebit de pasagerii de pe linia Parisului. Până în maximal trei ani, compania e îndatorită a face sé circule în fiá-care đí trenul Express Orient. Până atunci trenul va fi mereu îndesuit, devenind sé circule de două-óri, de trei-óri pe sėptémánă și așa mai departe.

—o—

Catastrofa dela Brúx. O telegramă din Brúx anunță, că până acum au fost ínsinuate la primăria de acolo 66 de case dérimate în urma cunoscutei catastrofe íntéplate acolo. Dintre acestea 31 au fost nimicioite total.

—o—

AVIS!! Am onóre a aduce la cunoștința P. T. public, că în Pesta în șcóla industrială femeiască m'am pregătit în tóte felurile lucrului de mână, și în pedagogia din Buda am depus examenul de ínvėtųtóre de lucru de mână, unde am obținut *diplomă*, pe baza căreia am deschis aici în Brașov la 1 Oct. pe *Strada-Aței Nr. 7* „Șcóla mea industrială de femei“. La acésta șcóla pot participa tóte fetele dela 12 ani în sus cu prețuri moderate, ínvėtųnd tot felul de lucruri de mână precum:

Croit și cusut de haine și albituri; pregătirea și ímpodobirea păláriilor; brodária de monograme și albituri în tot felul cu mătase colorată și aur; ponto-tirato; poentlas; dantele venețiane; construire de flóri artificiale ș. a. ș. a.

Fetițe sérace primesc ínstruire gratis.

Ínscrierile se pot efeptui dela 1 Oct. încóce în fiá-care đí dela 8—12 a. m. și dela 2—6 p. m.

Fetițele din provinciá pot căpéta cuartir, cost și tóte cele necesare în institut pe lângá prețuri moderate.

Rugând pártinirea a P. T. public, rémán cu distinsá stimá

Vilma Papp

Ínvėtųtóre de lucruri de mână.

Detailuri la sus numita.

Festivitățile dela Constanța.

(Raport special.)

Bucuresci, 17 (29) Septemvra.

Festivitățile dela Constanța, cari au írmat solemnității ínăugurării podului de peste Dunáre, au avut de astá-dată mai mult caracterul unor festivități de primite a familiei regale (Regina nu fusese până acum în Dobrogea) și a óșpeților ei principali; cu tóte acestea ínsé, prin faptul concentrării flotilei románe în port și prin participarea estra-ordinar de numérosă a publicului venit aici din tótă țera, aceste festivități au fost un preludiu al ínăugurării noului port dela Constanța, ce trebuie sé urmeze după aceea a podului de peste Dunáre.

Locuitorii vechi din Constanța asigúrau, că nici-odată n'au vėđut aici státa lume ca acuma. La gară nu mai putea străbate de mulțimea de ómeni, ce veneau și se duceau, ér când te preumblai pe strade, țí-se párea, că te affi într'o capitală mare din centrul Europei. În nóptea de Joi spre Vineri — điuá, când aveau sé sosésca Majestáțile Lor dela Cernavoda — aglomeratiia publicului a fost așa de mare, încât mulți au trebuit sé petrecó nóptea prin cafelele și restaurante, fiind tóte ótelurile și chiar casele private ocupate.

Orașul era în haină de sėrbátóre, tóte casele erau ímpodobite cu covóre și cu drapele tricolore. Arcuri de triumf frumóse erau ridicate în drumul principal, ce ducea dela gară în centrul orașului. Numai cel ce a vėđut Constanța pe timpul, când era sub stăpánirea turcóscă, póte sé-și facó o ídeu despre progresele enorme ce le-a făcut acest oraș dela țarmul Mării Negre, de când aparține Romániei. Înainte de tóte se observá curățenia, ce domnesce în oraș, care pe timpul regimului turcesc era un loc necunoscut; apoi câte cládiri mari și fru-

mose nu s'au ridicat, câte îmbunătățiri nu s'au făcut în întreg orașul?

Maiestățile Lor, părechia princiară moștenitoare și prinții străini sosiră Vineri la 10 ore cu trenul dela Cernavoda și fură întâmpinați la gara, festiv decorată, de miniștrii, de șefii autorităților județene, de corpul consular, muftii, de oficerii superiori ai marinei române și străine și ai garnizoanei etc. Dômnule, între care se aflau și 4 oadine în costumul lor mohamedan, oferiră Reginei și principeselor frumoase buchete de flori. O companie de infanterie cu muzica făcîu onorurile militare.

Dela gară se îndreptară Maiestățile Lor la biserica catedrală, unde Episcopul Dunării de Jos servi sf. liturgiă. De aci merșeră la otelul Carol, unde au descins. Aici regele a primit autoritățile și delegațiile: armenescă, bulgară, israelită etc.

După dejunul regal, ora 1, la care au fost mulți invitați, Maiestățile Lor merșeră pe malul mării în dreptul otelului Carol, unde împreună cu principele și princesa României și cu miniștrii subscrișeră pergamentul, în care se stabilește punctul de origine al nivelmentului de precizie al țării.

D-l colonel C. I. Brătianu, șeful institutului geografic al armatei, care eșecută această lucrare, a adresat cu această ocaziune un discurs Regelui, în care a discis între altele:

„Eri, Sire, inaugurând pe țărmul Dunării podul Carol, ați așezat inelul tehnicei logodiri a Dobrogei cu România și ați deschis Regatului nouă cale de propășire economică.

„Ați, pe țărmul Mării Negre, stabilit punctul de origine al nivelmentului de precizie al țării, ați unit România cu universul întreg prin o nouă cale culturală.

„Cu nivelmentul de precizie început de aici în Dobrogea și alie lui baze geodesice măsurate vara acesta în țără, harta regatului pôte lua loc în concertul științific al lumii cu totă greutatea ce se cere dela o asemenea însemnată operă.”

Pe la 3 ore p. m. totă lumea se îndreptă spre port, unde după scurt timp sosiră Majestățile Lor cu principii. Aici vizitară noul vapor al regiei monopolurilor „Meteor”, care are menirea de a mijloci comunicațiunea între Constanța și Constanținopol, un vapor strălucit, care întrece și cele mai frumoase vapore ale „Lloyd”-ului austriac, apoi vizitară încrucișătorul „Elisabeta” și brioul „Mircea”, corăbii, cari fuseseră la Kiel. Vaporele cele de război, ca și cele comerciale, erau frumos pavoasate și au dat salve de onoare.

Regina, cu părechia moștenitoare și cu principii străini rămase pe încrucișătorul „Elisabeta”, cu care a făcut o preumblare pe Mare, ér Regele a vizitat într'aceea primă ia, prefectura, tribunalul, închisorile, unde a grațiat mai mulți condamnați de restul pedepsei, apoi școlile, casarmele etc.

După reintorcerea Reginei și a Regelui a fost la orele 7 prând mare la otelul „Carol” ér după 8 ore tot orașul fiind splendid iluminat, a fost retragere cu torțe și cu muzică. Sute de lămpione împodobeau bulevardul dinaintea otelului Carol, care era înșesat de lume. Dēcă vom mai adauge, că toate vasele flotei române și toate vaporele române și străine din port erau sublim iluminate și de pe bordul lor alobozeau rachete, focuri bengalice și proiectoare proiectiunii electrice, vom căpeta o idee despre aspectul feeric, ce-l oferea orașul dela țărmul Mării Negre, în care se mai reflectau și rațele lunii.

Pe la orele 9 Regele, Regina și cu toți principii făcûu o preumblare pe jos pe bulevard, fiind aclamați de imensa mulțime.

Până târziu în noapte bulevardul, piéta Ovid și toate stradele orașului furnicau de lume.

În ziua următoare, Sâmbătă înainte de ameli, Soveranii vizitară biserica armenescă, grecescă și giamia principală turcescă din Constanța, unde au fost primiți cu mari ovățiuni. Interesant este, că din partea coloniei armene și turcesci Regele fu salutat

cu cuvintele: „națiunea armenă” și „națiunea musulmană” v'aduce omagiile sale etc. Și nimeni nu s'a aflat, care se le ia acesta în nume de rău!

Incheiând, notez, că și în Constanța diariștii esteri s'au bucurat de cea mai căldurosă primire. Cu multă amabilitate d. Gr. N. Manu a oferit câtor-va dintr'ensii cabine în vaporul Meteor pentru inopțat și i-au ospătat la masa acestui mândru bastiment, prin care s'a inaugurat flota comercială română.

Cătră clerul și poporul român din eparhia Caransebeșului.

(Circulară în cauza novelor reforme bisericesti).

NICOLAE,

din îndurarea lui Dumneșeu Episcop al Eparchiei greco-orientale române a Caransebeșului.

Dar și pace dela Dumneșeu Tatăl și Domnul nostru Isus Christos.

Iubiților fii suftesci!

(Urmare).

Marele apostol, sântul Pavel, în cartea sa cătră Efeseni la cap. V. vers. 39 dicesc despre căsătorie: „Mare este această taină”, ér în cartea I. cătră Corinteni, vorbind despre starea fecioriei și a căsătoriei, dicesc între altele: „Femeia este legată de lege (căsătorie), întru cât bărbatul ei este viu; dér dēcă móre bărbatul, ea este liberă să se mărite după oine va voi, numai să fiă după Domnul.” Cuvintele acestea „după Domnul” ne dau numai decât a înțelege, că încă pe timpul apostolilor, spre deosebire de alte legături, căsătoria creștină se încheia după Domnul, séu în numele Domnului, adecă, că căsătoria creștină era un act religios al bisericei, și prin urmare sfințit și sigilat prin mijlocul unei ceremonii vădute. Dintre sfinții părinți și învățătorii cei dintâi ai bisericei, cari au fost păzitorii credincioși ai tradițiilor și ai învățăturilor apostolesci, vom numi aci numai pe sântul Ignatie, care pentru credința sa în Christos s'a făcut martir și se numesce purtător de D-șeu. Acest sânt părinte dicesc: „Trebue acelor ce se căsătoreșc, ca împreunarea lor să fiă făcută prin bine-cuvântarea Episcopului, pentru-ca căsătoria să fiă după Domnul și nu după patimă.”

Éră marele învățător al bisericei și arhieru, carele pentru dulcea învățăturilor sale s'a numit de întrégă biserica lui Christos, Ioan gură-de-aur, vorbind despre căsătorie ne învață: „Să se chieme preoții și să încheie legătura căsătoriei prin rugăciuni și bine-cuvântări, pentru ca dragostea mirelui să mergic crescând și mirésa să rămână curată, déră mai ales, ca să între în casa acesta numai fapte virtuose și toate meșesugurile satanei să fiă alungate, ca în fine soții să ducă o viață fericită fiind uniți prin harul d-șeesc.”

Din toate acestea se vede într'un mod fără totă indoială, că căsătoria creștină își are scopul, își are începutul séu dela însuși Dumneșeu, și că ea cu drept cuvânt s'a așezat de taină în sânta noastră biserică amăsurat învățăturilor întemeitoare ale Mântuitorului nostru Isus Christos, începătorul legii cele noi, și amăsurat învățăturilor sfinților apostoli și ale sfinților părinți, cari cu mult zel au lășit și întărit învățăturile sfinte și d-șeesci ale Domnului nostru Isus Christos.

Sânta noastră biserică ne învață despre taina căsătoriei următoarele în mărturisirea ortodoxă: „A șesea taină este căsătoria venerabilă, care se face prin învoirea ambelor părți, a bărbatului și a femeii, dēcă nu este vre-o împedecare spre acesta. Înșé această învoire nu va fi de ajuns spre înființarea unei căsătorii adevărate, decât numai atunci, dēcă ei însuși vor mărturisi înaintea preotului promisiunea lor, și își vor da mâna, cum-că vor păzi credința unul altuia, onorea și amorea casnică prin tot timpul vieții lor, și în ori ce pericol nu va lăsa unul pe altul. După acesta să întăreșc și să bine-cuvinteză de cătră preot învoirea și promisiunea lor.”

Iubiților fii suftesci!

Toate acestea vi le-am spus, pentru-că fiind eu din îndurarea lui Dumneșeu ar-

chieul și păstorul voștru suftesc, am datorința sfântă să le arăt și să le învăț. Acesta o fac, pentru-că spre acesta suntem puși. Éta ce dicesc sântul și marele apostol Pavel în această privință în cartea sa cătră Timoteiu: „Fă-te pildă credincioșilor în cuvânt, în petrecere, în dragoste, în duch, în credință și în curățenie. Nu neingrijii darul ce este în tine, care ți-s'a dat prin prorocire, prin punerea mânilor. Păzesc-te pre tine și învățătura, și rămâi întru acestea, căci acestea făcând te vei mântui pe tinn și pe cei ce te vor asculta.”

Tot acest sânt apostol dicesc în cartea sa I. cătră Corinteni: „Că de vestesc (evangelia), nu imf este mie laudă, că datorita mă șileșc; éră amar mie imf este de nu voi vesti”; éră în cartea a II-a a sa cătră Corinteni dicesc: „Drept aceea în locul lui Christos vă rugăm, ca cum Dumneșeu v'ar ruga prin noi; — rugăm-vé în locul lui Christos, împăcați-vé cu Dumneșeu.”

Déră, iubiților fii suftesci, dēcă eu Archierul voștru sunt chemat și îndatorat ca să vă învăț pe voi și să vă grijesc pentru bună-starea voastră vremelnică și etnică, și voi fii mei suftesci, sunteți îndatorați a lua aminte învățăturile mele părintesci și a asculta de ele, pentru-că scriptura dicesc în această privință: „Aduceți-vé aminte de mai marii voștri, cari au grăit voué cuvântul lui Dumneșeu, la a căror sêvêșire a vieții privind, să le urmați credința”; apoi: „Ascultați pe învățătorii voștri și vă apuneți lor, ca ei praveghieză pentru sufletele voștre, ca cei ce vor să dea sêmă, ca cu bucurie să facă acesta, éră nu suspinând, că nu este de folos voué acesta.”

(Va urma).

Apel.

Neavând apelul nostru prim deplinul efect dorit, venim din nou a ruga pe toți domnii foști membri ai societății „România Jună”

să bine-voiescă a ne trimite cât mai curând adresele d-lor; ér spre a încredința o întârziare în edarea „Almanachului”, ce vom să apară cu ocaziunea jubileului de 25 ani a societății noastre, rugăm din nou pe toți acei d-ni foști membri ai „României june”, cari doresc a colabora la acest Almanach, a ne trimite operatele d-lor cel mult până la finea lunii Octomvre a. c. —

Viena, 1 Octomvre n. 1895.

Pentru comitet.

Drd. N. Comșa. Drd. Als. Fodor Crețulescu, președinte.

SCRIRI ULTIME.

Budapeșta, 3 Octomvre. Ađi s'a pertractat aici procesul de presă intentat diarului slovac „Narodnie Noviny” din Turoș-Sân-Mărtin, pentru un articol intitulat: „Nu căuta tãmăia ia dracul”. A luat parte numeros public slovac, român și sêrb; pe galeria se afla și deputatul Dionisie Pazmandy în societate cu Vasilie Lucaciu. Acusatul Isidor Zsiak, scriitor la un advocat din Neusohl (Besztercebánya) a luat asupra-și responsabilitatea pentru articolul incriminat. Ca apărători au figurat Dr. Ștefan Pop, advocat român în Arad, și Milos Stefanovici, advocat în Pojun. Curtea cu jurați, cu 11 voturi contra 1, a declarat vinovat pe Zsiak pentru agitare, ér judecătoria îl osândi la două luni închisóre de stat.

Constantinopol, 3 Octomvre. S'au făcut mai multe sute de areștări în noștea de eri în biserica patriarhatului. Mai multe sute de familii armene au fugit. Marele Vizir a chiămat în timpul nopței pe patriarhul și a cerut să facă să se golescă biserica. Mahalalele armene ale Mării de Marmara sunt deșerte. Un contingent mare de poliția, de gen-

darm și de soldați este mobilizat. Escitația este foarte mare în populația armenescă.

Literatură.

Primim Nr. 9 al *Bibliotecei de Popularizare* dela *Institutul de Editură Ralian și Ignat Samitca*, din Craiova, cuprindând *Nuvele alese* de Alesandru S. Pușkin, precedate de portretul celebrului poet și prozator rus. Prețul 30 bani.

Alesandru Serghievici Pușkin, unul dintre cei mai mari poeți moderni ai Rusiei, s'a născut la Petersburg în 1799 și a murit tot acolo la 1837.

Pușkin a jucat în Rusia rolul, pe care lord Byron l'a jucat în Anglia, și firea sa era în multe privințe asemănătoare celeia a genialului poet și aventurier engles.

Intrat în slujbă, la ministerul de esterne, sub țarul Alesandru I., Pușkin a fost atașat apoi pe lângă prințul Woronzow, guvernatorul Rusiei-noué. Înșé la 1824 a scris în contra acestuia o poemă satirică, ceea-ce i-a atras mânia împăratului, care l'a esilat în guvernamentul Pskow, la o moșia a sa. Aci poetul a stat 5 ani, în care timp a scris mai multe din poemele sale și romanul în versuri Eugen Onegin, al cărui erou e însuși autorul.

După urcarea pe tron a Țarului Nicolae, Pușkin a fost rechiămat la Petersburg și i-s'a dat o slujbă nouă la ministerul de esterne. Mai târziu poetul s'a stabilit în Moscova, unde a stat până la 1831. În restimpul acesta el a scris mare parte din nuvelele sale în prosă și poema dramatică *Boris Gudunow*. Acesta e una din cele mai bune opere ale sale. Dela 1831 Pușkin s'a stabilit la Petersburg și a renunțat aproape cu totul la poesie. În această epocă a scris *Istoria lui Petru cel mare* (rămășă neisprăvită) *Istoria conspirației lui Pugacev* și un mare număr de nuvele, între care și *Dama de pică*, care e publicată în Nr. 9 al „Bibliotecei de Popularizare”.

La 1836 a întemeiat revista *Sovremennik* (Contemporanul) și era tocmai în totă puterea virstei și a genialității séu, când a fost rănit de mörte într'un duel la 7 Ianuarie 1837, duel, la care-l provocase un Frances, Antès, care făcea curte nevestei lui.

*

Din inimă este titlul unui nou volum de poesii apărut în editura librăriei Carol Müller din Bucuresci. Autor: *Radu D. Rosetti*. Tipar frumos, hârtia de lux, Prețul 2 lei 50 b.

*

În Institutul de editură Ralian și Ignat Samitca din Craiova a apărut o frumoasă colecțiune de poesii, intitulată: *Din anii tineri*, de *Virgiliu N. Cisman*. Prețul 1 leu 50 b.

*

Povestiri de *Petra-Petrescu* à 80 or. francate. De vânđare la administrația noastră.

DIVERSE.

Conștiențios. *Domnul:* Ghiță mergî curând la gară și veți când plecă trenul cătră X, sunt chemat telegrafice acolo și cată să plec numai decât. Servitorul Ghiță se întorce dela gară numai după două ore. *Domnul:* Cum de vii așa târziu? *Servitorul:* Nu m'am încreșut în nime și am stat să ved cu ochii mei când plecă trenul acela.

Rêșbunare. — Dragă, eu nu mai pot suferi aroganța comptabilului acestaia. Numai mai nainte a cutezat să-mi dicsc, că locul meu este în bucătăria. — Să se care dela noi! — Dér, dragă, nu pot fi fără de el. — Nu?! Atunci trebue să ne ia fata.

5. *Aplicarea multiplă.* Nu există mijloc mai bun, care se pôte aplica la diferite casuri, ca Molls Franzbrantwein care alină durerile, întăreșc nervii și muschi întrebunțându-se ca adaos băi etc. O butelie 90 cr. se pôte procura zilnic la prin poste dela farmacistul A. Moll liferantu, curței din Viena Tuchlauben 9. În depourile din provincie să se cêră espresu preparatele lui Moll provêdute cu marca de contravenție și subscriere.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.		Renta de argint austr.	
Din 3 Octomvre 1895.			101.05
Renta ung. de aur 4%	121.80	Renta de aur austr.	121.50
Renta de corone ung. 4%	99.50	Losuri din 1860	153.—
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.—	Actii de ale Bancei austro ungară.	1072.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.90	Actii de-ale Bancei ung. de credit.	488.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30	Actii de-ale Bancei austr. de credit.	406.50
Bonuri rurale ungare 4%	98.10	Napoleonori.	9.52 1/2
Bonuri rurale croate-slavone.	—	Mărci imperiale germane	58.80
Imprum. ung. cu premii	159.50	London vista	120.15
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	146 —	Paris vista	47.52
Renta de hârtie austr.	100 80	Rente de corone austr. 4%	101.35
		Note italiene.	45.27 1/2

Cursul pietei Brașov.			
Din 3 Octomvre 1895.			
Banote rom. Cump.	9.51	Vënd.	9.54
Argint român. Cump.	9.46	Vënd.	9.50
Napoleon-d'ori Cump.	9.54	Vënd.	9.57
Galbeni Cump.	5.63	Vënd.	5.67
Ruble rusești Cump.	128. 1/2	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	58.50	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	10.76	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cută este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bóle femeesol a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fórte bine cunoscută ca un remediu poporal cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de rēcălă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylicó)

La întrebuințarea șilnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigurăză această apă de gură conservarea sănătósă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,
C. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează șilnic prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoșii, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger.

32—52.

ULTIMA SĂPTĂMÂNĂ!

Grăbiți-vă

cu cumpărarea de losuri a

LOTERIEI de CLASA UNG.

de bani,

de óre-ce tragerea losurilor clasa I va fi

la 16 Octomvre 1895.

Câștigul principal: Un milion,

apoi: 400,000, 200,000, 100,000, 80,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, două à 20,000, trei à 15,000 cinci à 10,000, deuspre-dece à 8000, două-deci și șapte à 6000 cor. etc. „fără nici un scădēmēt, în bani gata.“

Losuri întregi I clasă fl. 20	:	Losuri întregi, pentru ambele clase fl. 40
„ jumătăți I cl. „ 10	:	„ jumătăți 20
„ a patra parte „ 5	:	„ a patra parte „ 10
„ a decé „ 2	:	„ a decé „ 4
„ a doua-decē p. „ 1	:	„ a doua decē p. „ 2

se mai pot căpăta împreună cu planul jocului la

Cassa de bancă
IACOB L. ADLER.

786.2—7

Al treilea los câștigă!

Noutățile cele mai superioare

pentru SESONUL de TOMNĂ și ÉRNĂ 1895|96.

<p>Noutate Cheviot mélé — — — — —</p> <p>„ superióră colorată — — — — —</p> <p>Cheviot englezesc — — — — —</p> <p>„ irlandez — — — — —</p> <p>„ uni, in tóte colorile — — — — —</p> <p>„ Diagonal uni — — — — —</p> <p>„ Crepe englezesc — — — — —</p> <p>Kammgarn cordonné — — — — —</p> <p>Crepe Tricolette — — — — —</p> <p>Cheviot englezesc cu desenuri — — — — —</p> <p>Noutate parisiană, cu desenuri — — — — —</p> <p>Velourette pointu in mătasē — — — — —</p> <p>Noutate persiană — — — — —</p> <p>„ Astrachană — — — — —</p> <p>„ superióră persienette — — — — —</p> <p>„ Kaukas — — — — —</p> <p>Mohair-Crepon, in tóte colorile — — — — —</p> <p>Noutate rayé, cu mătasă — — — — —</p> <p>„ superióră carré roppé — — — — —</p> <p>Cheviot englezesc, cu desenuri — — — — —</p> <p>„ Crepe — — — — —</p> <p>Stofe de modă, in lățime duplă — — — — —</p> <p>Himalaya — — — — —</p> <p>Postav pentru Dame — — — — —</p> <p>Barchent și Flanelle de o execuțiune fórte ingrijită à — — — — —</p> <p>Stofe de mătasē, in desenuri singuraticē, calități frumóse — — — — —</p> <p>Taffetas noutăți rayé — — — — —</p> <p>Pepita noutate — — — — —</p> <p>Mătasă Crepe, desenuri fórte frumóse — — — — —</p> <p>Noutăți Taffe rayé — — — — —</p> <p>Mătăserie, in desenuri exquisit de frumóse, moda ultimă — — — — —</p>	<p>— — — — — 120 cm. lat, per metru 65, 80 cr.</p> <p>— — — — — Lână curată 95 „ „ „ „ fl. 1.05</p> <p>— — — — — „ „ 100 „ „ „ „ 1.15</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 1.35</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 1.20</p> <p>— — — — — Lână curată 120 cm. lat, per metru fl. 1.55, 1.75, 1.95</p> <p>— — — — — Lână curată, 120 cm. lat, per metru fl. 1.70</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 1.85</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 2.20</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 2.10</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 2.40</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 2.45</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 3.10</p> <p>— — — — — „ „ 115 „ „ „ „ 2.40</p> <p>— — — — — „ „ 115 „ „ „ „ 2.80</p> <p>— — — — — „ „ 115 „ „ „ „ 3.50</p> <p>— — — — — „ „ 115 „ „ „ „ 3.10</p> <p>— — — — — „ „ 115 „ „ „ „ 3. —</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 2.10</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 2.20</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 2.45</p> <p>— — — — — „ „ 120 „ „ „ „ 1.40</p> <p>— — — — — per metru 22, 32, 34, 48, 50, 58, 60, 65 cr. etc. etc.</p> <p>— — — — — 120 cm. lat, per metru fl. 1. —</p> <p>— — — — — 120 „ „ „ „ —82</p> <p>— — — — — 24, 28, 32, 35, 40, 45, 48, 52, 55, 60 cr. etc. etc.</p> <p>— — — — — à 65, 85, 94, 96 cr., fl. 1.15 in sortiment bogat.</p> <p>— — — — — mătasă curată per metru fl. 1.30</p> <p>— — — — — „ „ „ „ 1.20</p> <p>— — — — — „ „ „ „ 1.80</p> <p>— — — — — „ „ „ „ 2.30</p> <p>— — — — — per metru fl. 2.50, 2.60, 3.20 (desenuri deosebite)</p>
---	--

Pentru provincie mostre și jurnale ilustrate gratis și franco.

MAGAZINUL

D. LESSNER, VIENA

VI., Mariahilferstrasse Nr. 81—83, Eszterhazygasse Nr. 30, 32, 34.

Souterrain, Parterre, Mezzanin, Etagiu I.